

Δήμητρα Παπαδημητρίου

Χι  
και  
Βήτα



Memento

## Ένα τέταρτο κλειδί

Επάνω στο τραπέζι βρισκόταν ένα μικρό φλιτζάνι με λίγο καφέ μέσα. Ελληνικό. Σκέτο. Ένα ζευγάρι γυαλιά ηλίου, ένα τασάκι γεμάτο αποσιγάρα και το μπρελόκ που είχε περασμένα επάνω τέσσερα κλειδιά. Το ένα ήταν της κεντρικής εισόδου του μικρού διώροφου σπιτιού. Το δεύτερο της πόρτας του διαμερίσματος που βρισκόταν στο ισόγειο. Το τρίτο της πόρτας του υπαίθριου γκαράζ-αυλής. Το τέταρτο;

Ήταν εκείνο το πρωινό Τετάρτης που ανακάλυψε πως στο μπρελόκ του υπήρχε ένα παραπάνω κλειδί. Ένα απλό μικρό σιδερένιο κλειδί που δεν ήξερε ούτε τι ανοίγει, ούτε πώς βρέθηκε εκεί. Είχε μόλις πει τον πρωινό του καφέ, ως συνήθως.

Η ώρα ήταν 8.15. Όπως κάθε πρωί, ξύπνησε στις 7. Σηκώθηκε αμέσως μόλις χτύπησε το ξυπνητήρι. Ή μάλλον, ένα λεπτό πριν χτυπήσει. Είχε πάντα αυτό το παραξένο βιολογικό ξυπνητήρι μέσα του που τον σήκωνε πάντα λίγο πριν τον εκνευριστικό ήχο. Σαν να έπρεπε να γλιτώσει από αυτό το βασανιστήριο, ο οργανισμός του έδινε σήμα λίγο πριν, τα μάτια άνοιγαν, έπαιρνε στα χέρια το κινητό, κοιτούσε την ώρα και έκλεινε το ξυπνητήρι. Σηκώθηκε λοιπόν αμέσως, όπως πάντα, χωρίς να κάτσει ούτε δευτερόλεπτο στο κρεβάτι. Τα πρωινά

διαρκώς νόμιζε ότι τον κυνηγούν, ότι υπάρχει κάποιος λόγος να τρέξει. Να προλάβει κάτι... Τι; Αυτό δεν ήταν ξεκάθαρο κάθε μέρα. Πάντως σήμερα ήταν πρωινός στη δουλειά. Σηκώθηκε λοιπόν και έτρεξε στο μπάνιο. Έπλυνε το πρόσωπό του. Κοιτάχτηκε στον καθρέφτη. Το είδωλό του δεν του θύμιζε τίποτα. Κάθε μέρα το ίδιο. Η ίδια απορία. Ποιος είναι ο κύριος στον καθρέφτη; Ύστερα πάλι, τον κοίταζε με αγάπη. Και ύστερα με κατανόηση. Ένας μέτριος άντρας που πάτησε τα τριάντα πέντε. Κάποτε ήταν αγόρι. Κάποτε είχε όλα του τα μαλλιά. Τώρα ένας άντρας τον κοίταζε μέσα από το θολωμένο τζάμι και υπέθετε πως ήταν ο εαυτός του. Άνοιξε τη βρύση να τρέξει το νερό, ζεστό. Ξαναπλύθηκε. Πήγε στην κουζίνα και έφτιαξε καφέ.

Ήταν Σεπτέμβρης και η καλοκαιρινή ζέστη ήταν ακόμη έντονη. Παρ' όλα αυτά βαρέθηκε να ανοίξει την πόρτα και να κάτσει στην αυλή να πιει τον καφέ του. Κάθισε σε μια καρέκλα στο μικρό τραπεζάκι της κουζίνας και άναψε τσιγάρο. Η μέρα προβλεπόταν ήσυχη και βαρετή. Έπιανε δουλειά στις εννέα· θα δούλευε μέχρι τις πέντε και ύστερα θα γυρνούσε σπίτι και θα καθόταν μόνος του ήσυχα και σχεδόν υποφερτά. Θα μαγείρευε κάτι πρόχειρο κατά τις εννέα και θα διάβαζε το βιβλίο του. Δεν είχε σκοπό να βγει, ούτε το έκανε και πολύ συχνά τελευταία. Κατά τις δώδεκα θα πήγαινε για ύπνο. Η μέρα θα ήταν συνηθισμένη, υπέθεσε. Ύστερα έκανε να πιάσει από το τραπέζι το βιβλίο του. Διάβαζε ένα μυθιστόρημα ενός αγαπημένου του Ινδού συγγραφέα με μεγάλη προσήλωση από προχθές το βράδυ. Κι όπως έκανε να πιάσει το βιβλίο έριξε κάτω τα κλειδιά. Η μέρα θα ήταν συνηθισμένη, είχε υποθέσει.

Ο Χι δούλευε ως οδηγός λεωφορείων εδώ και κάποια χρόνια. Η δουλειά ήταν πέρα για πέρα βαρετή και μοναχική αλλά μάλλον του ταίριαζε. Ήταν οι στιγμές της μέρας του που ήταν ενεργητικές, που έπρεπε να είναι συγκεντρωμένος και να αντεπεξέρχεται στην κίνηση και τον κόσμο που φλυαρούσε μέσα στο λεωφορείο και στις ηλικιωμένες κυρίες που τον έβριζαν αν φρέναρε απότομα κι εκείνες έχαναν την ισορροπία τους. Η δουλειά ήταν καλή για τον Χι. Σχεδόν ιδανική. Δε σπούδασε ποτέ του κι ούτε προσδοκούσε κάτι παραπάνω. Εκείνος απλώς ήθελε να ονειρεύεται... Η ζωή ήταν τόσο ανούσια δίχως την αστείρευτη φαντασία του, και τη φαντασία βέβαια των άλλων... εκείνων, των πιο σπουδαίων ανθρώπων στη ζωή του. Του Τζορτζ Όργουελ και του Τολστόι, του Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες, του Σαλμάν Ρουσντί, του Ρόμπινς και του Μουρακάμι. Ήταν αυτοί που του κρατούσαν συντροφιά, που τον γέμιζαν ζωή, που τον έκαναν να υπάρχει μέσα από τις δικές τους ιστορίες. Ήταν τελικά το μόνο που του άρεσε να κάνει. Εδώ και δύο χρόνια ήταν ίσως και η μόνη του συντροφιά.

Όταν ήταν παιδί δεν είχε διαβάσει ούτε ένα βιβλίο. Ίσως έφταιγε που οι γονείς του δεν του δημιούργησαν ποτέ αυτήν την ανάγκη. Για αυτούς υπήρχαν μόνο τα βιβλία του σχολείου, κι ακόμα κι αυτά έμοιαζαν ανούσια. Στο σχολείο όταν έκαναν λογοτεχνία πάντα βαριόταν· ήταν από εκείνα τα παιδιά που σχεδόν κοιμόντουσαν μέσα στην τάξη. Δεν ξύπνησε λοιπόν αυτή η επιθυμία μέχρι τα είκοσι πέντε του. Δέκα χρόνια πριν, κι ακόμη θυμόταν εκείνη τη μέρα.

Είχε πάει στο σπίτι μιας τότε φίλης του. Μια γλυκιά

κοπέλα που είχε γνωρίσει στο δισκοπωλείο που δούλευε εκείνη την περίοδο. Δούλευαν μαζί. Υπήρχε μια μικρή έλξη ανάμεσά τους αλλά ήταν τόσο δειλός με τις γυναίκες... Κι εκείνη τόσο όμορφη, που δεν περίμενε στιγμή να τον καλέσει μια μέρα σπίτι της για καφέ. Κι όμως, τον κάλεσε. Εκείνος δέχτηκε ευγενικά και χαμογελαστά προσπαθώντας να κρύψει την αμηχανία του, και έτσι νωρίς το απόγευμα, με το που σχόλασαν, βρέθηκαν οι δυο τους να περπατούν δίπλα δίπλα στον δρόμο προς τη στάση του λεωφορείου. Εκείνη κοιτούσε τις πλάκες του πεζοδρομίου κι εκείνος τα σύρματα στις κολόνες της ΔΕΗ. Εκείνη ήταν μόλις δεκαεννέα. Κι όμως, ξαφνικά του άρπαξε το χέρι κι άρχισε να τρέχει παρασέροντάς τον μαζί της. «Το λεωφορείο» φώναξε και τότε μόνο ο Χι συνειδητοποίησε γιατί έτρεχαν. Μπήκαν λαχανιασμένοι μέσα κι εκείνος ένιωσε πως το σώμα του είχε αρχίσει να μυρίζει και ντράπηκε. Απομακρύνθηκε από κοντά της και χαμογέλασε δειλά. Εκείνη έδειχνε να μην ενοχλείται από κάτι· παρέμενε χαμογελαστή και ευδιάθετη και ο Χι δεν μπορούσε να ερμηνεύσει τις προθέσεις της. Είχε άραγε αυτή η όμορφη κοπέλα ερωτικό ενδιαφέρον για εκείνον;

Έφτασαν στο μικρό διαμέρισμα το οποίο μοιραζόταν με την αδελφή της. Ήταν ένα κλασικό φοιτητόσπιτο διακοσμημένο με διάσπαρτα έπιπλα αταίριαστα μεταξύ τους. Εκείνος έκατσε σε έναν τρομερά άβολο καναπέ και εκείνη πήγε για λίγο στο μπάνιο. Ύστερα κάθισε δίπλα του βουβή. Τι άραγε μπορούσε να συζητήσει μαζί της; Εκείνη σπούδαζε δημοσιογραφία και δούλευε για το χαρτζιλίκι της στο δισκάδικο, ενώ εκείνος ήταν ένας αδιάφορος εικοσιπεντάρης χωρίς ιδανικά και σχέ-

δια για το μέλλον. Του πρόσφερε καφέ και έφερε μαζί και ένα κέικ που είχε αγοράσει στον δρόμο.

«Λοιπόν;» του είπε, αλλά, πριν προλάβει να ανοίξει το στόμα του να της πει κάτι –οτιδήποτε–, χτύπησε το κινητό της. Το σήκωσε. Από το ύφος της κατάλαβε πως ήταν κάποιος ανεπιθύμητος. «Τι θες;»... «Τώρα;»... «Όχι, δε γίνεται να έρθεις σπίτι, δε θέλω»... «Μη με πιέξεις;»... «Καλά»... «Καλά περιμένε, κατεβαίνω. Για πέντε λεπτά όμως».

Ύστερα σηκώθηκε φορτισμένη αλλά και αμήχανη από τον καναπέ.

«Να φύγω;» ρώτησε ευγενικά ο Χι αλλά εκείνη παρέμεινε για μερικά δευτερόλεπτα σιωπηλή.

«Όχι, μη φύγεις. Νιώθω άσχημα τώρα. Δε θέλω να φύγεις. Δεν υπάρχει λόγος δηλαδή... Είναι ένας φίλος μου... ε... ο πρώην μου. Θα κατέβω για πέντε λεπτά κάτω να τον ηρεμήσω λίγο και θα τον διώξω. Αλλά μη φύγεις, δε θα αργήσω. Συγγνώμη...»

«Δε χρειάζεται να ζητάς συγγνώμη, και αν υπάρχει πρόβλημα πραγματικά μπορώ να φύγω και τα λέμε άλλη φορά».

«Όχι, δε χρειάζεται. Θα κάνω μόνο πέντε λεπτά. Έχει γίνει ανυπόφορος. Χίλια συγγνώμη. Δε θα μας χαλάσει όμως τη μέρα. Μπορείς να περιμένεις πέντε λεπτάκια;»

Ήταν τόσο όμορφη και γλυκιά έτσι όπως τον κοιτούσε με τα μεγάλα της μάτια που δεν μπορούσε με τίποτα να αρνηθεί. Της έγνεψε καταφατικά χαμογελώντας κι εκείνη άρπαξε τα κλειδιά της και έτρεξε κάτω. Ο Χι έμεινε μόνος στο μικρό σαλόνι. Μόλις εκείνη έφυγε, το δωμάτιο ξαφνικά ένιωσε να τον πνίγει. Μόνο η παρουσία της έκανε τον χώρο να μοιάζει υποφερτός.

Τα πέντε λεπτά πέρασαν αλλά εκείνη δε φάνηκε. Εντάξει, λογικό ήταν. Τα πέντε λεπτά ήταν μικρό χρονικό διάστημα. Αλλά ύστερα πέρασαν κι άλλα πέντε. Ο Χι καθισμένος στον άβολο καναπέ άναψε ένα τσιγάρο. Κοίταξε γύρω του. Δεν υπήρχε στερεοφωνικό, ραδιόφωνο. Τίποτα. Μόνο τηλεόραση αλλά δεν ήθελε να την ανοίξει όσο την περιμένε. Κοίταξε διερευνητικά γύρω του. Είχαν περάσει άλλα τρία λεπτά. Επάνω σε ένα τραπέζακι κοντά στην είσοδο είδε ένα βιβλίο. Κανονικά θα του περνούσε αδιάφορο αυτό αλλά σκέφτηκε ότι όταν εκείνη γύριζε θα ήταν καλό να δείχνει άνετος, ότι χαζεύει το βιβλίο και όχι ότι περιμένει ανυπόμονα. Εν τω μεταξύ είχαν περάσει κιόλας είκοσι λεπτά. Αφού προς στιγμήν φαντάστηκε ότι ίσως εκείνη τα είχε ξαναβρεί με τον πρώην της και είχε φύγει μαζί του, αφήνοντας τον Χι στο διαμέρισμά της να περιμένει.

Το βιβλίο ήταν «Το Άρωμα» του Πάτρικ Ζίσκιντ. Ο Χι άρχισε δειλά να διαβάζει την πρώτη σελίδα. Ύστερα κοίταξε πάλι την ώρα. Είκοσι οχτώ λεπτά απουσίας. Θα ήταν αγένεια να σηκωθεί και να φύγει· στο κάτω κάτω, αποκλείεται να τον είχε ξεχάσει. Προφανώς, θα ήταν ακόμη κάτω και θα μάλωνε με τον πρώην της. Και τότε κάτι μαγικό συνέβη. Ο Ζίσκιντ τον παρέσυρε στο Παρίσι του 1738. Η γέννηση του παράξενου παιδιού που βρέθηκε μέσα στα σκουπίδια. Ο Ζαν-Μπατίστ Γκρενούιγ με την ιδιαιτερότητα στην όσφρηση και την παντελή έλλειψη μυρωδιάς από το σώμα του. Και ο Χι άρχισε να ταξιδεύει... Δεν ήταν μόνο το καλογραμμένο βιβλίο αλλά και η πρωτόγνωρη αίσθηση της ανάγνωσης. Ένα απρόσμενο ταξίδι γεμάτο εικόνες και μυρωδιές και ήχους από μια άλλη εποχή. Πάνω στη μία ώρα

παρά πέντε λεπτά εκείνη επέστρεψε. Ο Χι σχεδόν δυσκολεύτηκε να επιστρέψει στην πραγματικότητα. Σχεδόν είχε ξεχάσει πού ήταν και γιατί εκείνη η κοπέλα εισέβαλε έτσι ξαφνικά. Αλλά ναι, ήταν στο σπίτι της και διάβαζε το βιβλίο της. Εκείνη σχεδόν αδιαφόρησε για το γεγονός ότι τον βρήκε να διαβάζει. Ίσως και να το θεώρησε φυσιολογικό. Κάθισε δίπλα του και άναψε ένα τσιγάρο.

«Συγγνώμη που άργησα» είπε και τον κοίταξε λυπημένα.

«Δεν πειράζει...» είπε ο Χι και ήπια μια γουλιά καφέ κοιτάζοντάς την τώρα πια σχεδόν αδιάφορα. Όταν εκείνη αυθόρμητα και εντελώς ξαφνικά έπεσε πάνω του στον καναπέ κι άρχισε να τον φιλάει εκείνος σοκαρίστηκε. Έμεινε ακίνητος με μάτια γουρλωμένα.

«Τι συμβαίνει;»

«Τίποτα... Απλώς δεν το περιμένα. Δεν έκανες κάτι...»

«Δε με θέλεις, έτσι δεν είναι; Δε σ' αρέσω!»

«Μα φυσικά, μ' αρέσεις, απλώς μου ήρθε λίγο απότομο».

Εκείνη ξαναπλησίασε δειλά και τον φίλησε· ο Χι ανταποκρίθηκε. Παρ' όλα αυτά το έκανε μάλλον για να το κάνει. Για να μη ρεζιλευτεί στη δεκαεπενιάχρονη κοπέλα. Αλλά όλη εκείνη την ώρα σκεφτόταν τον Ζαν-Μπατίστ Γκρενουίγ. Έκανε έρωτα με εκείνη την κοπέλα εκείνο το βράδυ αλλά δε θυμάται τίποτα πάνω σε αυτό. Θυμάται όμως το πρώτο του «ταξίδι» στο Παρίσι. Τη λαχτάρα του την επόμενη μέρα να πάει να αγοράσει το βιβλίο για να το διαβάσει ολόκληρο και από εκεί κι έπειτα τη μανία του να μπαίνει σε εκείνους τους άλλους κόσμους, τους γεμάτους φαντασία.



Στο σήμερα, η ιστορία που διάβαζε τον ταξίδευε στην Ινδία. Τον έκανε να ονειρεύεται τον παράξενο έρωτα. Έναν έρωτα σαν κι εκείνο του ήρωα του βιβλίου<sup>1</sup>. Ήταν γιατρός και τον είχαν φωνάξει να γιατρέψει μια κοπέλα. Μια κοπέλα που απαγορευόταν να δει. Μπορούσε μόνο να κοιτάζει κάθε φορά και ένα κομμάτι από το σώμα της, ανάλογα με το πού πονούσε. Κι αυτό γινόταν μέσα από ένα σεντόνι με μία και μοναδική τρύπα. Την κοπέλα την ερωτευόταν μέρα με τη μέρα όλο και πιο πολύ. Ανυπομονούσε να βρεθεί μπροστά στο τεντωμένο σεντόνι και μέσα από την τρύπα να δει το χέρι ή το πόδι ή το αυτί της. Ρομαντικός έρωτας. Αλλόκοτος. Που δε μοιάζει σε τίποτα με εκείνους τους έρωτες της πραγματικότητας, που γνωρίζεις τον άλλο σε ένα μπαρ και δίνεις το τηλέφωνό σου, κι ύστερα βγαίνεις ραντεβού και βλέπεις αν ταιριάζεις, και κοιτάς την εμφάνιση – αν είναι αυτό που θα ήθελες να έχεις. Κι ύστερα αρχίζεις να λες, έχω μια σχέση... Και ύστερα οι ζήλιες, οι τσακωμοί και ο έρωτας που μοιάζει ανέμπνευστος.

Ο Χι ζήλευε τους λογοτεχνικούς έρωτες. Αλλά δεν ήλπιζε ότι η ζωή θα του έφερνε τέτοιες μεγάλες συγκινήσεις. Κι έπειτα, μόλις θα διάβαζε λίγο παρακάτω στο βιβλίο του Ινδού συγγραφέα, θα μάθαινε πως ο έρωτας πίσω από το σεντόνι κατέληξε σε γάμο αλλά σε τίποτα το ιδιαίτερο· έναν απλό γάμο, με την κοπέλα να καταλήγει σε μια συνηθισμένη νοικοκυρά της Ινδίας. Ακόμα και στη λογοτεχνία ο έρωτας δεν κρατά για πάντα κάποιες φορές.

Άφησε το βιβλίο και έπιασε από το πάτωμα τα κλει-

---

1. Η συγγραφέας αναφέρεται στο βιβλίο «Τα παιδιά του Μεσονυχτίου» του Salman Rushdie. (Σ.τ.Ε.)

διά. Ετοιμαζόταν να τα ξανακουμπήσει στο τραπέζι και τότε το είδε. Εκείνο το παραπανίσιο άγνωστο κλειδί ανακατεμένο με τα δικά του. Άφησε τα κλειδιά βίαια πάνω στο τραπέζι, λες και είχε πιάσει κάτι σιχαμερό. Πού βρέθηκε αυτό το κλειδί; Εκείνος πάντως δεν είχε ιδέα. Δεν ήταν αυτός που το είχε τοποθετήσει εκεί. Αλλά τότε, ποιος; Η ώρα ήταν 8.15. Έπρεπε να φύγει από το σπίτι σε δέκα λεπτά, όμως εκείνος είχε μείνει να κοιτά το μπρελόκ στο τραπέζι. Ένα άγνωστο κλειδί. Μικρό, σιδερένιο, συνηθισμένο, αλλά άγνωστο. Η μέρα θα ήταν άραγε συνηθισμένη ή να είχε πάρει ήδη τροπή προς το διαφορετικό από τη στιγμή που εκείνο το άγνωστο κλειδί προστέθηκε στο μπρελόκ του; Η μέρα ή η ζωή; Κανείς δεν μπορούσε να δώσει καμία απάντηση στον Χι που στεκόταν όρθιος, φορώντας ακόμα τις πιτζάμες του, πάνω από το τραπέζι της κουζίνας και αναρωτιόταν.

Τελικά, στις 8.25 έτρεξε στο δωμάτιο, φόρεσε το τζιν του και ένα μαύρο T-shirt, άρπαξε το μπρελόκ από το τραπέζι και βγήκε από το σπίτι. Ύστερα από τρία λεπτά, ξαναγύρισε. Πήρε τα γυαλιά του και τα τσιγάρα, που είχε ξεχάσει πάνω στο τραπέζι, και ξαναβγήκε. Το μπρελόκ έμοιαζε να του καίει το χέρι. Λες και η παρουσία του κλειδιού το έκανε να έχει διαφορετική υφή, βαρύτητα, σημασία. Είχε αργήσει. Παρ' όλα αυτά χαμογέλασε και κοίταξε το κλειδί. Θα μπορούσε κάποιος να γράψει ένα βιβλίο για έναν ήρωα που ξαφνικά βρίσκει ένα κλειδί παραπάνω στο μπρελόκ του. Και ύστερα συνοφρυώθηκε. Βλακείες. Το θέμα ήταν βαρετό. Αλλά από την άλλη... ποιος έβαλε εκεί το κλειδί; Τι άνοιγε; Θα μάθαινε ποτέ; Και πότε να προστέθηκε άραγε το κλειδί;

Έγινε σήμερα ή σήμερα το είχε απλώς αντιληφθεί; Δε θα μάθαινε ποτέ. Τελικά η μέρα είχε ξεκινήσει διαφορετικά. Πώς θα συνεχιζόταν άραγε;

## Ρο

Το κλειδί δε βγήκε από το μπρελόκ. Το άφησε εκεί. Για να θυμάται αυτό το παράξενο πρωινό. Για να θυμάται πάντα πως συνέβη και σε εκείνον κάτι που θύμιζε λίγο μυθιστόρημα. Όλη εκείνη τη μέρα, όσο οδηγούσε το λεωφορείο που πήγαινε Άνω Κυψέλη - Καισαριανή, ο Χι σκεφτόταν το κλειδί. Σκεφτόταν πως η ζωή μπορεί να γίνει παράξενη από τη μια στιγμή στην άλλη. Προσπάθησε να σκεφτεί τη λογική εκδοχή της τοποθέτησης του άγνωστου κλειδιού στο μπρελόκ του αλλά γρήγορα τα παράτησε. Δεν του ερχόταν τίποτα. Δεν υπήρχε καμία λογική εξήγηση. Κι όμως, το κλειδί ήταν αληθινό. Μπορούσε να το αγγίξει, να το δει. Αναρωτιόταν αν υπήρχε η πιθανότητα να εξαφανιστεί έτσι αδικαιολόγητα όπως εμφανίστηκε. Σκέφτηκε πως από δω και πέρα δε θα άφηνε το μπρελόκ, θα το είχε πάντα πάνω του. Για να είναι σίγουρος ότι πρόκειται για κάτι... μαγικό;

Η φασαρία του λεωφορείου δεν τον ενοχλούσε. Ούτε σήμερα ούτε καμία άλλη μέρα. Ο ήλιος ήταν καυτός και ο κόσμος πολύς. Πρέπει να δυσανασχετούν, σκέφτηκε. Το κλιματιστικό δούλευε αλλά ο συνωστισμός ήταν τέτοιος που μάλλον ο κόσμος δεν ένιωθε καμία δροσιά. Και τα τρία κουμπιά είχαν πατηθεί. Σταμάτησε στη στάση. Άνοιξε και τις τρεις πόρτες. Κόσμος βγήκε.

Κόσμος μπήκε. Η ζωή είναι πληκτική. Άνθρωποι μπαίνουν και βγαίνουν στη ζωή μας σαν σε ένα λεωφορείο. Κάποιοι κατεβαίνουν και κάποιοι άλλοι ανεβαίνουν. Μα κάποτε το λεωφορείο μένει μόνο με τον οδηγό. Η ζωή του Χι όπως το λεωφορείο του. Τώρα έχει μείνει μόνος. Εύχεται κάποτε κάποιος να ξαναπέσει. Μα προς το παρόν είναι μόνος. Όλοι κατέβηκαν. Έπρεπε να κατέβουν. Ανέβηκαν μόνο για μερικές στάσεις. Τώρα λοιπόν είναι μόνος. Ένα παράξενο κλειδί στην τσέπη του τζιν του. Μια ελπίδα στα μάτια του. Πως η ζωή κάποτε θα γίνει ενδιαφέρουσα. Δες και την έγραψε ο καλύτερος συγγραφέας. Το λεωφορείο του θα σε πάει εκεί που ποθεί. Είναι πάντα η ίδια διαδρομή. Στολισμένη με ελπίδες, με χαρά, με αγάπη. Πηγαίνει κάθε μέρα εκεί. Στο τέρμα. Κι ύστερα γυρνάει πάλι πίσω. Κάποια μέρα όμως θα γυρίσει και κάποιος θα τον περιμένει στο σπίτι. Στο ισόγειο λατρεμένο σπιτάκι του. Στη ζωή που ονομάζει δική του. Αλλά όχι ακόμη.

Εδώ και καιρό στο σπίτι δεν τον περιμένει τίποτα και κανείς. Ο εαυτός του είναι και ο σύντροφός του. Δύσκολο αλλά όχι ακατόρθωτο. Ο Χι αναρωτήθηκε πόσο η μοναξιά μπορεί να σε τρελάνει. Μήπως ήταν αυτό που τον έκανε να φαντασιώνεται παράξενα κλειδιά και μυθιστορηματική εξέλιξη στη ζωή του; Μήπως είχε αρχίσει να τα χάνει; Ίσως έπρεπε να ρωτήσει κάποιον άλλο. «Έχω τέσσερα κλειδιά στο μπρελόκ μου;» Αλλά πόσο χαζή μπορεί να φαινόταν αυτή η ερώτηση. Και από την άλλη ποιον μπορούσε να ρωτήσει; Ίσως τη Ρο. Εκείνη ενδεχομένως και να μπορούσε να του απαντήσει. Αλλά από την άλλη, η Ρο ίσως και να μην απαντούσε ποτέ σε αυτήν την ερώτηση.

Η Ρο ήταν η αδελφή του Χι. Κατά έντεκα χρόνια μικρότερη. Η Ρο ήταν... παράξενη. Το πρόσωπό της γλωμό, σαν μια μικρή πανσέληνος που κρύβεται πίσω από τα σύννεφα. Μια παρομοίωση που έκανε ο Χι για το στρογγυλό γλωμό πρόσωπο της αδελφής του κάποια νύχτα που αποφάσισε να γίνει εκείνος ο συγγραφέας. Μια νύχτα που τα λόγια των άλλων δεν έμοιαζαν αρκετά και είπε, θα γράψω. Θα είναι για τη Ρο. Τη μικρή, εύθραυστη Ρο. Που περπατάει λες και δεν έχει βάρος· που μοιάζει να ίπταται. Που δε μιλάει. Που ακροβατεί ανάμεσα στο όνειρο και στη ζωή. Μα είναι δεκαεννιά. Έπρεπε να αποφασίσει να ζει στη ζωή και όχι στο όνειρο. Η Ρο έμοιαζε με σύννεφο. Κάποτε ίσως να χανόταν σε κάποιον μουντό ή και καταγάλανο ουρανό. Ή να γινόταν πουλί. Να πετούσε προς κάπου που μόνο εκείνη θα ήξερε. Στο κάποτε...

Όταν ήταν μικρή έπαιζε πάντα αμίλητη. Εκείνος την πλησίαζε αργά από πίσω και την τρώμαζε, μα εκείνη παρέμενε σιωπηλή να τον κοιτά με δύο μεγάλα πράσινα μάτια και να τον αφήνει πάντα με την απορία· καταλαβαίνει; Και εκείνο το μικρό παράξενο κορίτσι άργησε τόσο πολύ να μιλήσει. Οι γιατροί δεν μπορούσαν να εντοπίσουν τον λόγο. Ήταν ένα έξυπνο κορίτσι· στο σχολείο έγραφε πάντα καλά στα διαγωνίσματα. Κανένας δεν τους είπε τίποτα αρνητικό. Απλώς δε μιλούσε.

Τα πρώτα της λόγια βγήκαν από το μικροσκοπικό δεκάχρονο στοματάκι της εκείνη τη δύσκολη μέρα, ή μάλλον δύσκολη νύχτα, που πέθανε ο πατέρας. Η μητέρα ούρλιαζε. Η Θεία Φι έτρεχε πανικόβλητη μέσα στο σπίτι. Η γιαγιά και ο παππούς· μεγάλοι άνθρωποι που

έχασαν το μοναδικό τους παιδί. Το σπίτι σε κατάσταση σύγχυσης. Ο Χι ήταν τότε είκοσι ένα. Ένα ήσυχο ντροπαλό αγόρι με μακριά μαλλιά και κάτι άγρια γκριζα μάτια. Καθόταν σε μια άκρη και σκεφτόταν. Δεν έκλαιγε. Μόνο αναρωτιόταν. Για τη ζωή. Πώς χάνεται ξαφνικά, χωρίς καμία προειδοποίηση. Δεν προλαβαίνεις καν να σκεφτείς. Απλώς βιώνεις το γεγονός του θανάτου και καταλαβαίνεις πως είναι η μόνη στιγμή στη ζωή σου που δεν έχεις άλλη επιλογή. Δεν υπάρχει κάτι που μπορούσες να κάνεις αλλιώς. Δεν πέραναγε από το χέρι σου. Ο πατέρας είναι νεκρός. Πέθανε εκείνη τη 18η μέρα του Νοέμβρη. Η καρδιά του σταμάτησε να χτυπά. Έτσι ξαφνικά. Κι εσύ τώρα έπρεπε να το δεχτείς. Ένα γεγονός που δεν αλλάζει. Κι εσύ τώρα έπρεπε να το αντιμετωπίσεις. Ένα αγόρι στα είκοσι ένα. Δεν ήθελες με τίποτα να αναλάβεις τις ευθύνες του σπιτιού. Όταν ήρθε εκείνος ο συνάδελφος του πατέρα και σε χτύπησε φιλικά στον ώμο και σου είπε «Τώρα εσύ είσαι ο άντρας του σπιτιού», δάκρυα κύλησαν από τα μάτια σου. Δεν ήταν από συγκίνηση, ήταν από τρόμο. Από τις 19 Νοέμβρη, εσύ, ο μικρός άβουλος Χι, έπρεπε να είσαι ο άντρας σε εκείνο το ρημαγμένο σπιτικό. Να δουλέψεις για όλους. Να φροντίσεις για όλα. Δάκρυα στα μάτια. Τα βλέπουν οι συγγενείς και χαμογελάνε με αγάπη δήθεν, συγκαταβατικά. Το αγόρι είναι ευαίσθητο. Πικράθηκε με τον θάνατο του λατρεμένου πατέρα. Δεν ξέρουν, δεν καταλαβαίνουν. Δε θα καταλάβουν ποτέ. Ο Χι τρέμει στην ιδέα της ζωής χωρίς τον πατέρα. Όχι γιατί τον αγάπησε ποτέ του. Αυτό δε συνέβη. Ήταν ένας αδιάφορος άνθρωπος, που, όσο και να προσπαθούσες, δεν μπορούσες να ανασύρεις κανένα συναίσθημα από μέσα σου

για εκείνον. Δεν υπήρξε ποτέ δίπλα τους ως πατέρας. Απλώς δούλευε για να τους ζει. Κι αυτό ίσως να ήταν το μόνο που μπορούσε να κάνει. Όταν γυρνούσε σπίτι, έμοιαζε να φοβάται να αντιμετωπίσει τα παιδιά που έφερε στον κόσμο. Κυρίως όταν ήταν μικρά. Δες και αυτά τα μικρά ανθρωπάκια ερχόντουσαν από άλλον πλανήτη. Δεν τα άγγιξε ποτέ. Μόνο φώναζε πού και πού ή τους απευθυνόταν όταν υπήρχε πολύ σοβαρός λόγος.

Τα χρόνια πέρασαν. Ο Χι μεγάλωσε. Η Ρο δε μιλούσε. Το μικρό κορίτσι το οποίο ο πατέρας έμοιαζε σχεδόν να μισεί. Καθόταν απέναντί του και τον κοιτούσε, κι αυτός έσκυβε το κεφάλι. «Γυναίκα, πάρ' το για ύπνο» ψιθύριζε, και ύστερα βλαστήμαγε που του έστειλε ο Θεός αυτό το παράξενο παιδί. Κι εκείνο το άλλο, το ντροπαλό το αγόρι που δεν έμοιαζε άντρας ακόμη κι αν είχε ενηλικιωθεί. Και ύστερα ήταν και η μάνα. Εκείνη ήταν τόσο σκληρή, τόσο βίαιη με τα παιδιά, που μέσα του ο Χι μπορούσε να δικαιολογήσει την αδελφή του που δεν έβγαζε μιλιά. Μια γυναίκα ογκώδης, με πρόβλημα παχυσαρκίας, αμόρφωτη, που μένει πάντα μέσα στο σπίτι και απαιτεί από τα παιδιά να την υπηρετούν. Κι αν δεν την ακούνε, τα χτυπάει με ό,τι βρίσκει μέσα στο σπίτι. Μια μάνα που ο Χι την κοιτά και αναρωτιέται, και εύχεται να ήταν υιοθετημένος. Μα δεν είναι. Υπάρχουν φωτογραφίες της παχύσαρκης γυναίκας στο μαιευτήριο να κρατά αγκαλιά το μωρό με το θλιμμένο βλέμμα. Και τότε όμως ο Χι δε βλέπει χαρά στα μάτια της. Δε βλέπει αγάπη. Δε βλέπει τίποτα.

Και τώρα η μάνα κλαίει. Ο Χι υποψιάζεται πως κλαίει γιατί δε θα υπάρξει κάποιος να φέρνει λεφτά



στο σπίτι. Δεν μπορεί καν να διανοηθεί ότι αυτοί οι άνθρωποι κάποτε ερωτεύτηκαν. Κάποιος άλλος θα ήταν ο λόγος που οδηγήθηκαν σε γάμο. Την κοιτάζει που κλαίει. Μπορεί να διακρίνει τον θυμό και τα νεύρα, μα όχι τη θλίψη ενός σημαντικού θανάτου. Η ογκώδης γυναίκα κάθεται στη μεγάλη πολυθρόνα στο σαλόνι. Η ώρα είναι περασμένη και οι περισσότεροι έχουν φύγει. Κάποιοι άλλοι στην κουζίνα φτιάχνουν καφέ και συζητούν ψιθυριστά. Η θεία Φι συμμαζεύει και καθαρίζει όπου βρει. Η Ρο κάθεται σε μια καρέκλα στη γωνία του χολ, σε ένα σημείο όπου η ογκώδης μητέρα δεν τη βλέπει και κοιτάζει υπομονετικά το κενό. Ο Χι δακρυσμένος και απογοητευμένος πλησιάζει τη μικρή ανυπεράσπιστη αδελφή. Σκέφτεται πως το παράξενο κορίτσι θα νιώθει δυστυχισμένο. Κάθεται στα γόνατά του και πλησιάζει με αγάπη το φεγγαρένιο πρόσωπό της. Εκείνη ίσως να τον κοιτά, ίσως πάλι να κοιτάζει πίσω από αυτόν, στο βαθύ κενό της ύπαρξής του. Και έπειτα ανοίγει απαλά τα ροζ χείλη. Εκείνος κάνει λίγο πίσω και τρέμει από την αγωνία. Τα χείλη ανοίγουν περισσότερο και οι λέξεις βγαίνουν αβίαστα, λες και έβγαιναν κάθε μέρα. Είναι όμως η πρώτη φορά και ο Χι δεν μπορεί να σταματήσει να κλαίει. Η Ρο μιλάει αλλά αυτό που λέει τον κάνει να ανατριχιάσει.

«Η απουσία ζωής σκότωσε τον πατέρα».